

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Кафедра комп'ютерної інженерії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з навчальної роботи

_____ Світлана ЄФІМЕНКО

« ____ » _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Видавничі системи

для студентів

галузь знань	F Інформаційні технології
спеціальність	F7 Комп'ютерна інженерія
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
освітньо-наукова програма	Комп'ютерні системи та мережі
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2025/2026
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач:

Юрій БОЙКО, кандидат фіз.-мат. наук, доцент кафедри комп'ютерної інженерії

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (_____) « ____ » _____ 20__ р.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) « ____ » _____ 20__ р.

Розробник:

Юрій БОЙКО, кандидат фіз.-мат. наук, доцент кафедри комп'ютерної інженерії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри комп'ютерної інженерії

_____ Юрій БОЙКО

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2025 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

Сергій РАДЧЕНКО

« ____ » _____ 2025 року.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – надати студентам теоретичні знання та практичні навички для підготовки навчальних та наукових публікацій з урахуванням вимог до її оформлення та використання програмного забезпечення в цій галузі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Видавничі системи» використовує знання базового циклу дисциплін (основи апаратного та програмного забезпечення, комп'ютерні системи), які викладалися на рівні бакалаврату галузі знань «Інформаційні технології».

Попередні вимоги:

студент повинен знати: сучасний стан рівня та напрямів розвитку обчислювальної техніки та програмних засобів; сфери застосування обчислювальної техніки у професійній діяльності; можливості редакторів векторної та растрової графіки;

студент повинен вміти: визначати основні технічні характеристики комп'ютерних систем, проводити вибір, контроль та діагностику засобів комп'ютерної техніки, користуватися персональним комп'ютером і програмним забезпеченням на рівні випускника бакалаврату.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Курс передбачає знайомство з технологіями та програмним забезпеченням для підготовки до видання підручників, наукових статей та ін. Курс побудований таким чином, що послідовно висвітлюються всі стадії підготовки видання: від задуму, до одержання оригінал-макета. Матеріал не прив'язаний до якогось одного програмного продукту. Це зроблено для того, щоб можна було використовувати отримані знання та рекомендації у різних видавничих системах.

Вміст курсу охоплює основні етапи підготовки наукових публікацій від написання до видання, основи типографіки, основні правила оформлення публікацій при різних способах видання. В якості базових видань розглядаються три характерні об'єкти для навчальної та наукової діяльності: підготовка підручників, оформлення стендових доповідей та публікація статей у наукових журналах. Друга частина курсу направлена на вивчення магістрами основ академічного письма професійного спрямування.

Отримані навички дозволять майбутнім магістрам володіти інструментом для оформлення результатів своєї діяльності в галузі науки та техніки.

4. Завдання навчальної дисципліни (навчальні цілі):

1. Надати основні відомості курсу «Видавничі системи», які складають базову частину підготовки студента-магістра за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія».

2. Надати термінологію, основні принципи побудови видавничих систем.

3. Застосування знань, умінь, навичок і комунікацій у професійній діяльності, розвиток логічного та аналітичного мислення студентів.

4. Прищепити вміння вирішувати прикладні задачі методами які розглядаються в курсі «Видавничі системи».

5. Навчити студентів застосовувати отримані знання та уміння підготовці до видання наукової, методичної та технічної літератури.

6. Дисципліна спрямована на формування програмних компетентностей:

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК1. Здатність до визначення технічних характеристик, конструктивних особливостей, застосування і експлуатації програмних, програмно-технічних засобів, комп'ютерних систем та мереж різного призначення.

СК9. Здатність представляти результати власних досліджень та/або розробок у вигляді презентацій, науково-технічних звітів, статей і доповідей на науково-технічних конференціях.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1, знати; 2, вміти; 3, комунікація; 4, автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	знати:	лекційні заняття	письмові модульні контрольні роботи	до 45
1.1	Основні етапи підготовки навчально-наукової публікації до видання, вимоги до складу апаратного забезпечення.	лекція	МКР	2
1.2	Програмн та апаратне забезпечення настільних комп'ютерних видавничих систем.	лекція	МКР	2
1.3	Вимоги до оформлення академічних текстів.	лекція	МКР	4
1.4	Основні характеристики шрифтів та особливості їх використання в різних видах професійної діяльності.	лекція	МКР	10
1.5	Складові компоненти підручників та вимоги до їх оформлення. Особливості підготовки до публікації стендових доповідей. Вимоги до оформлення публікацій в наукових журналах.	лекція	МКР	20
1.6	Основні вимоги до написання різних видів наукових текстів.	лекція	МКР	5
1.7	Основні принципи академічної культури та письма	лекція	МКР	2
2	вміти:	лекційні заняття/семінари	письмові модульні контрольні роботи	до 45
2.1	Розробляти структуру та дизайн академічних та технічних текстів з урахуванням вимог до їх професійного спрямування.	лекція/семінар	МКР	15
2.2	Підбирати необхідний набір гарнітур для оформлення різних типів видань. Задавати параметри шрифтів, коректно використовувати оформлювальні ефекти для різних типів наукових публікацій.	лекція./семінар	МКР	15
2.3	Самостійно виконувати операції підготовки видання (підручника, стендової доповіді, статті в науковому журналі, технічного опису) за допомогою комп'ютерних видавничих програм.	лекція/семінар	МКР	15
3	комунікація:	лекційні заняття/семінари	письмові модульні контрольні роботи	до 5
3.1	зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до викладача та колег під час семінарських занять та відповідей на питання лектора.	лекція/семінар	МКР	5
4	автономність та відповідальність:	лекція/семінар	письмові модульні контрольні роботи	до 5
4.1	використання власних підходів до оформлення різних типів науково-методичних публікацій.	лекція/семінар	МКР	3
4.2	здатність до самостійного пошуку джерел інформації для розв'язку поставленої перед студентом задачі.	лекція/семінар	МКР	2

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	Код												
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)													
РН2. Знаходити необхідні дані, аналізувати та оцінювати їх.									+				+
РН6. Аналізувати проблематику, ідентифікувати та формулювати конкретні проблеми, що потребують вирішення, обирати ефективні методи їх вирішення.			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
РН8. Застосовувати знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення і правил експлуатації програмно-технічних засобів комп'ютерних систем та мереж для вирішення складних задач комп'ютерної інженерії та дотичних проблем.	+	+											
РН13. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань інформаційних технологій і дотичних між галузевих питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.						+	+	+			+		

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання

Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами написання письмових контрольних робіт. Внесок результатів навчання у підсумкову оцінку, за умови їх опанування на належному рівні:

- результати навчання 1.1 – 1.7 [знання] – до 45 %;
- результат навчання 2.1 – 2.3 [вміння] – до 45%;
- результат навчання 3.1 [комунікація] – до 5%;
- результат навчання 4.1 [автономність та відповідальність] – до 5%;

Форми оцінювання:

- **семестрове оцінювання:** Навчальний семестр має два змістовні модулі. Після завершення тем №4 та №7 проводяться письмові модульні контрольні роботи. До семестрового оцінювання входить оцінка за проходження семінарських занять.
- **підсумкове оцінювання (у формі заліку):** форма заліку – письмово-усна. На заліку студенту пропонується виконати практичну роботи (оформити наукову статтю у відповідності з вимогами щодо її оформлення). Після виконання роботи відбувається обговорення результатів у процесі якого можуть бути задані додаткові питання. Умовою досягнення позитивної оцінки за дисципліну є отримання не менш ніж 60 балів, оцінка за залік не може бути меншою **24 бали**.
- **умови допуску до заліку:** умовою допуску до заліку є отримання студентом сумарно не менше, ніж *критично-розрахунковий мінімум* за семестр. Студенти, які протягом семестру сумарно набрали меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум **36 балів**, для одержання допуску до заліку обов'язково повинні написати додаткову контрольну роботу.

У випадку відсутності аспіранта з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до „Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті”

7.2. Організація оцінювання;

Оцінювання за формами контролю:

Семестрова робота	Кількість балів	
	Min.	Max.
Модульна контрольна робота 1	12	20
Модульна контрольна робота 2	12	20
Семінарські заняття	12	20

Орієнтований графік оцінювання:

Форма оцінювання	Орієнтовний період для здійснення відповідної форми оцінювання
Модульна контрольна робота 1	жовтень
Модульна контрольна робота 2	листопад
Оцінювання семінарських занять (підсумок)	грудень
Добір балів/додаткова контрольна робота	грудень
Залік	грудень

Розрахунок балів, які отримують при успішній здачі іспиту:

Значення	Змістовні модулі	Семінарські заняття	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	24	12	24	60
Максимум	40	20	40	100

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка (за національною шкалою) / National grade	Рівень досягнень, % / Marks, %
Зараховано / Passed	60-100%
Не зараховано / Fail	0-59%

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	Етапи підготовка навчально-наукової публікацій до видання. Знайомство з технологіями друку, відповідним апаратним та програмним забезпеченням.	2	2	10
2	Типографіка, як система оформлення текстів. Класифікація шрифтів, їх складові та основні характеристики. Особливості та підходи до створення шрифтів.	2	2	10
3	Універсальні правила оформлення тексту публікації. Правила підготовки та типові помилки в оформленні. Особливості дизайну сторінок при наявності різних елементів (тексту, ілюстрацій, таблиць та ін.)	3	2	10
4	Вимоги до оформлення академічних текстів. Підходи до оформлення підручників. Випускні відомості підручника. Способи оформлення різних елементів підручників. Особливості оформлення стендових доповідей на конференціях. Оформлення публікацій в наукових журналах. Підходи до оформлення діаграм, графіків, таблиць, формул та інших елементів публікації.	3	2	10
5	Основні принципи академічної культури та письма. Зміст та значення академічної доброчесності. Види порушення академічної доброчесності. Особливості авторського права у видавничій справі.	2	2	10
6	Вимоги до написання різних видів академічних текстів. Особливості написання рефератів, індивідуальних завдань, наукових тез, доповідей і статей, технічних звітів.	2	2	5
7	Основи роботи з літературними джерелами інформації. Відомості про основні наукометричні бази даних. Правила оформлення посилань на джерела інформації.	2	2	5
Всього		16	14	60

Загальний обсяг **90** год., в тому числі:
 Лекції **16** год.
 Семінари **14** год.
 Самостійна робота **60** год.

9. Рекомендована література:

Додаткові джерела:

- [1] Allan W. How to Self Publish Inexpensive Books and Ebooks. Bookmark Publishers, 2016. — 88 p.
- [2] Anderson Laura Killen. Handbook for Proofreading. Handbook, 1st edition. — Lincolnwood: NTC Business Book, 1991. — 176 p.
- [3] Morris S., Barnas E., LeFrenier D., Reich M. The Handbook of Journal Publishing. Cambridge University Press, 2013. — 482 p.
- [4] Theodore Low De Vinne, A.M. Modern Methods Of Book Composition. New York: The Century Co., 1904. — 497 p.
- [5] Овчинников В. Історія книги: Еволюція книжкової структури. Львів: Світ, 2005. — 420 с.
- [6] Афанасьєва К. Авторське право на похідні твори у видавничій діяльності // Теорія і практика інтелектуальної власності: науково-практичний журнал / Н-д. ін-т інтелектуальної власності; Акад. правових наук України. — Київ, 2011. — № 4 (60). — С.21-28
- [7] Коноваленко В.В. Авторське право у видавничій справі: практ. посібник для авторів, редакторів, видавців / Володимир Коноваленко. — Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2010. — 318.

Основні джерела:

- [8] Тимошик Микола. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — 2-ге вид., стереотипне. — К.: Наша культура і наука, 2006. — 560 с. (Серія "Бібліотека видавця, редактора, автора").
- [9] Сава В.І. Основи техніки творення книги. Рекоменд. Міносвіти України як навч. посібник. - Львів: Каменярь, 2000. - 136 С.
- [10] Шибицька Н.М. Інформатика. Видавничо-поліграфічні виробництва.: навч. посіб. гриф МОНУ— К. : НАУ, 2014. — 212 с.
- [11] Сава В. І. Основи техніки творення книги: Навч. Посібник. Л.: Каменярь, 2000. — 136 с.
- [12] Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування / курс лекцій у 2-х ч. — Ч. 1. — К., 2002.— 98 с.
- [13] Шибицька Н.М. Комп'ютерні видавничі системи: Лабораторний практикум з дисципліни «Комп'ютерні видавничі системи». /Н.М.Шибицька — К.: НАУ, 2014. - 32 с

- [14] Кіптілий І.О. (уклад.) Видавнича діяльність у науково-методичній роботі. Полтава: ПОППО, 2008 – 48 с.
- [15] Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБарановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
- [16] Методологія дисертаційного дослідження. Мовні особливості наукового стилю: навч. посіб. / упор. Чорний І. В., Перцева В. А., Голопич І. М. Харків: ХНУВС, 2019. 272 с.
- [17] Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності: затв. Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовт. 2019 р. Протокол № 11. URL: <https://naqa.gov.ua>
- [18] Методичні рекомендації для студентів з підготовки та оформлення есе, рефератів, індивідуальних завдань, наукових тез, доповідей і статей / Данилишин Б.М., Пилипів В.В., Оболенський О.Ю., Остафійчук Я.В., Лукаш І.М., Шмігельська Є.А. Київ: КНЕУ, 2018. 46 с.
- [19] ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. [Чинний від 2017-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. (Інформація та документація).
- [20] Семеног О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семеног. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 216 с. – (Серія «Альма-матер»).